

Nr 409.

Av herr Ewerlöf, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

I det betänkande av 1944 års allmänna skattekommitté (SOU 1948:22), som legat till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 93 med förslag till vissa ändringar i kommunalskattelagen m. m., hade kommittén föreslagit, att livförsäkringsanstalt icke skulle beskattas för intäkt, som belöpte på pensionsförsäkringsrörelse. I detta avseende följer propositionen kommitténs förslag.

Kommittén hade vidare framhållit, att sjuk- och olycksfallsförsäkring för livstid eller för längre tid än tio år stode pensionsförsäkring så nära, att liknande regler borde gälla för dessa båda slag av försäkringar, varför kommittén föreslagit, att ej heller rörelse avseende sjuk- och olycksfallsförsäkring av nämnda art skulle beskattas. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skola emellertid i fråga om sjuk- och olycksfallsförsäkringsrörelse, som bedrivs av annat bolag än livförsäkringsbolag, fortfarande gälla samma regler som beträffande rörelse avseende skadeförsäkring, d. v. s. att rörelseöverskottet skall beskattas även i det fall att försäkringarna gälla för livstid eller för längre tid än tio år.

I fråga om rörelse avseende s. k. lång sjukförsäkring skulle Kungl. Maj:ts förslag i nu berörda avseende leda till en betydande olikhet vid beskattningen beroende på vederbörande företags verksamhet i övrigt. Lång sjukförsäkring bedrivs för närvarande dels av SPP i form av sjuk- och invaliditetsförsäkring samt premiefrielseförsäkring, allt i kombination med försäkring avseende ålders- och familjepension, dels av vissa andra livförsäkringsbolag i form av premiefrielseförsäkring, dels ock av tre specialbolag, vilkas rörelse uteslutande omfattar lång sjukförsäkring. I betydande utsträckning förekommer det, att livförsäkring kombineras med försäkring i något av specialbolagen avseende sjukersättning eller premiefrielse eller båda dessa förmåner vid sjukdom eller invaliditet. I den mån sjukförsäkring meddelats av livförsäkringsbolag i kombination med pensionsförsäkring, vilket inom SPP är det normala, skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag någon beskattning hos bolaget ej komma i fråga. Har däremot en på samma sätt kombinerad pensionsförsäkring uppdelats så, att ett livförsäkringsbolag svarar för den egentliga livförsäkringen och ett specialbolag för sjukförsäkringsdelen, vilken anordning tillkommit ute-

slutande av praktiska och organisatoriska skäl, skulle specialbolaget vara skyldigt att erlagga skatt för uppkommande överskott för denna del av rörelsen på samma sätt som för överskott å rörelsen i övrigt. Kungl. Maj:ts förslag innehåller härutinnan en uppenbar inadvartens.

I detta sammanhang förtjänar uppmärksammas, att 1945 års försäkringsutredning i sitt föregående år avgivna principbetänkande rörande det privata försäkringsväsendet ansett det önskvärdt med en mera allmän utbredning av den långa sjukförsäkringen och därför förordat att nu verk samma livförsäkringsbolag i viss utsträckning skola medgivas koncession att jämväl bedriva lång sjukförsäkringsrörelse. I den mån så blir fallet skulle olikheten i beskattningsavseende mellan livbolagen och specialbolagen, d. v. s. bolag som uteslutande meddela lång sjukförsäkring, bli än mer framträdande.

Principiellt borde, såsom 1944 års allmänna skattekommitté framhållit, beträffande den långa sjukförsäkringen i skatteavseende, såväl när det gäller bolagsbeskattningen som i fråga om beskattningen av försäkringstagnarna, samma regler gälla som i fråga om livförsäkring. Skillnaden mellan dessa olika försäkringsformer är huvudsakligen av terminologisk art, vilket även framgår därav att enligt 2 § i den nya lagen om försäkringsrörelse alla bestämmelser om livförsäkring skola äga motsvarande tillämpning i fråga om annan personförsäkring för livstid eller för längre tid än tio år. Den långa sjukförsäkringen redovisas också av försäkringsinspektionen i dess årliga berättelse rörande det privata försäkringsväsendet tillsammans med livförsäkring.

För att undanröja här påtalade inadvartens är det nödvändigt att »specialbolagen» undantagas från skattskyldighet för den del av rörelseöverskottet, som belöper på försäkringar, vilka utgöra komplement till pensionsförsäkringar meddelade av livförsäkringsbolag. Skattskyldighet bör givetvis ej heller ifrågakomma beträffande försäkring i samband med tjänst. Författningsmässigt synes frågan enklast kunna lösas på så sätt att 30 § 2 mom. första stycket gives i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag följande ändrade lydelse:

»Såsom nettointäkt av sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse, som drivits av inländsk försäkringsanstalt, skall anses överskottet å försäkringsrörelsen. Vid överskottets beräkning må från bruttointäkten avdrag göras för avsättning till försäkringsfond för egen räkning samt i den utsträckning som närmare angives i anvisningarna till andra fonder. Omfattar rörelsen sjukförsäkring enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder, vilken tagits i samband med tjänst eller i kombination med pensionsförsäkring i livförsäkringsanstalt, må jämväl avräknas på sådan försäkring belöpande del av överskottet.»

På grund av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen ville besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts genom proposition nr 93 för riksdagen framlagda förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen m. m. att sjukförsäkringsbolag, som enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder bedriver sjukförsäkring för längre tid än tio år, undantages från beskattning för den del av rörelseöverskottet som belöper på försäkringar, vilka tagits i samband med tjänst eller i kombination med pensionsförsäkring i livförsäkringsanstalt.

Stockholm den 28 mars 1950.

K. G. Ewerlöf.